

prof. JUDr. HELENA VÁLKOVÁ, CSc.
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR

V Praze dne
Čj. MSP-122/2014-OD-SPZ/5

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obviněný M. K. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: - trestní spis Obvodního soudu pro Prahu 5 sp. zn. 3 T 52/2012
- trestní spis Obvodního soudu pro Prahu 8 sp. zn. 3 T 99/2010
- trestní spis Okresního soudu v Litoměřicích sp. zn. 3 T 19/2010
- trestní spis Obvodního soudu pro Prahu 10 sp. zn. 2 T 162/2011 a 29 T 8/2013

Podle § 266 odst. 1 tr. ř. podávám ve prospěch obviněného M. K.

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2013, č. j. 44 To 26/2013 – 213, kterým bylo podle § 256 tr. ř. zamítnuto odvolání obviněného M. K. proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 5. 9. 2012, č. j. 3 T 52/2012 – 145.

Rozsudkem samosoudce Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 5. 9. 2012, č. j. 3 T 52/2012 – 145, byl podle § 45 odst. 1 tr. zákoníku zrušen výrok o vině i o trestu z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 22. 11. 2011, sp. zn. 2 T 162/2011, a obviněný M. K. byl uznán vinným přečinem krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku (bod I./ výroku o vině) a

přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku (bod II./ výroku o vině).

Uvedených přečinů se obviněný K. podle výroku o vině dopustil tím, že

I./ dne 14. 11. 2011 v době od 18.50 hod. do 19.50 hod. v P., v prodejně B., s r. o., odcizil z volného prodeje 14 kusů energetického nápoje RedBull v celkové hodnotě 516,60 Kč a 5 kusů čokolády Merci v celkové hodnotě 449,50 Kč, přičemž zboží uložil do přineseného batohu a následně bez zaplacení prošel přes pokladnu, kde byl zadržen pracovníkem ostrahy prodejny, odcizené zboží bylo u něj zajištěno a vráceno do prodeje, tímto jednáním způsobil společnosti B., s r. o., škodu v celkové výši 966 Kč, přičemž tohoto jednání se dopustil i přes to, že rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 14. 1. 2011, č. j. 3 T 19/2010 – 67, který nabyl právní moci dne 14. 1. 2011, byl odsouzen pro přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, v souběhu s přečinem krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku, k trestu odnětí svobody v trvání 16 měsíců, který vykonal dne 10. 10. 2011;

II./

1/ nejméně dne 14. 11. 2011 v době od 18.50 hod. do 19.50 hod. bez závažného důvodu pobýval na území hl. m. Prahy, v P.;

2/ dne 20. 11. 2011 okolo 11.40 hod. se zdržoval v P, ve vestibulu stanice metra Skalka (jde o dílčí skutek, jímž byl původně pravomocně uznán vinným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 22. 11. 2011, sp. zn. 2 T 162/2011),

a těchto jednání se dopustil, přestože rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 14.1.2011, č. j. 3 T 19/2010 – 67, který nabyl právní moci dne 14. 1. 2011, mu byl uložen m. j. trest zákazu pobytu na území hl. m. Prahy na dobu 3 let.

Za to byl obviněný K. odsouzen podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku, za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku a § 45 odst. 1, 2 tr. zákoníku, ke společnému a úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 15 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená B., s r. o., odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Na základě odvolání obviněného M. K. ve věci jednal Městský soud v Praze, který usnesením ze dne 27. 3. 2013, č. j. 44 To 26/2013 – 213, jeho odvolání zamítl jako nedůvodné podle § 256 tr. ř.

Podle § 254 odst. 1 tr. ř. platí, že nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. ř., přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

Podle § 2 odst. 1 tr. zákoníku se trestnost činu posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

Za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, v původním znění zákona č. 40/2009 Sb., účinném od 1. 1. 2010, stanovil zákon sazbu trestu odnětí svobody „až na tři léta“; zákonem č. 390/2012 Sb., účinným od 8. 12. 2012, jímž bylo toto ustanovení novelizováno, byla horní hranice sazby trestu odnětí svobody za tento přečin snížena na „až na dvě léta“.

Podle § 2 odst. 13 tr. ř. musí být ten, proti němuž se trestní řízení vede, v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.

Podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. musí mít obviněný obhájce už v přípravném řízení, je-li ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo na pozorování ve zdravotnickém ústavu (§ 116 odst. 2 tr. ř.).

Podle § 263 odst. 3 tr. ř. platí, že při veřejném zasedání konaném o odvolání musí obviněný mít obhájce ve všech případech, kdy ho musí mít při hlavním líčení.

Podle § 263 odst. 4 tr. ř. pak platí, že v nepřítomnosti obviněného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání odvolacího soudu konat jen tehdy, jestliže obviněný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

Z obsahu trestního spisu vyplývá, že rozhodnutí soudu prvního stupně bylo napadeno odvoláním obviněného M. K., podaným ústně do protokolu bezprostředně poté, co byl rozsudek vyhlášen v hlavním líčení, a směřovalo proti výroku o trestu. Obhájce, který byl obviněnému ustanoven z důvodu následného výkonu trestu odnětí svobody obviněným M. K., toto odvolání písemně odůvodnil tak, že uložený trest odnětí svobody nezohlednil veškeré důsledky, které bude mít pro budoucí život obviněného, když navíc nebylo náležitě objasněno, zda obviněného k porušení trestu zákazu pobytu nevedly závažné důvody a zda tedy obviněný skutkovou podstatu přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku vůbec naplnil. Odvolatelem bylo proto navrženo, aby byl rozsudek soudu prvního stupně odvolacím soudem zrušen a aby mu věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí.

Veřejné zasedání odvolacího soudu, v němž mělo být projednáno odvolání obviněného M. K. proti rozsudku soudu prvního stupně, bylo původně referátem předsedy senátu Městského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2013 nařízeno na den 30. 1. 2013, přičemž obhájce obviněného převzal vyrozumění o jeho konání dne 16. 1. 2013. Obviněnému K. se vyrozumění doručit nepodařilo, neboť byl dne 3. 1. 2013 propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody na základě rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1. 1. 2013 a vyrozumění zasláné odvolacím soudem na adresu jeho formálního bydliště v S., si obviněný nevyzvedl.

Dne 21. 1. 2013 předseda senátu odvolacího soudu podle § 39 odst. 1 tr. ř. zrušil ustanovení advokáta JUDr. Lubomíra Fiedlera, neboť důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 1

písm. a) tr. ř. u obviněného K. jeho propuštěním z výkonu trestu odnětí svobody pominul; veřejné zasedání pak bylo odročeno na den 27. 2. 2013 a podle § 69 odst. 1 tr. ř. byl současně vydán příkaz k zatčení obviněného K. Ke dni 31. 1. 2013 bylo na Ústřední evidenci vězňů telefonicky zjištěno, že obviněný K. není ve vazbě ani ve výkonu trestu odnětí svobody.

Dne 27. 2. 2013 pak bylo veřejné zasedání znovu odročeno na den 27. 3. 2013, přičemž dne 6. 3. 2013 došlo k zatčení obviněného. V rámci výslechu dne 6. 3. 2013 bylo obviněnému K. předáno předvolání k veřejnému zasedání na den 27. 3. 2013 a opatření o zrušení ustanovení obhájce. V rámci výslechu obviněný K. uvedl, že se bude zdržovat na adrese S.

Ještě před konáním veřejného zasedání dne 27. 3. 2013 byl do spisu založen opis z evidence Rejstříku trestů ohledně obviněného K. zachycující stav ke dni 26. 3. 2013, trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 21. 2. 2013, sp. zn. 2 T 20/2013, a rovněž rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 5. 2. 2013, sp. zn. 29 T 8/2013.

Obviněný M. K. se ovšem k veřejnému zasedání dne 27. 3. 2013 osobně nedostavil, proto předseda senátu vyhlásil opatření, že veřejné zasedání bude konáno v nepřítomnosti obviněného, přičemž výsledkem tohoto veřejného zasedání bylo rozhodnutí o zamítnutí odvolání obviněného podle § 256 tr. ř.

Ze spisu Obvodního soudu pro Prahu 10, sp. zn. 29 T 8/2013, bylo zjištěno, že rozsudkem samosoudkyně ze dne 5. 2. 2013 byl obviněný M. K. uznán vinným přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku a byl za to odsouzen podle § 337 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců, pro jehož výkon byl zařazen podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku do věznice s ostrahou.

Rozsudek nebyl napaden odvoláním a nabyl právní moci dne 5. 2. 2013.

Dne 7. 2. 2013 samosoudkyně v téže trestní věci nařídila výkon tohoto trestu (č. l. 92), který obviněný K. podle sdělení Vězeňské služby České republiky ze dne 22. 3. 2013 nastoupil dne 18. 3. 2013 v 01.00 hod. ve Vazební věznici v Praze 4 – Pankráci, přičemž předpokládaný konec trestu byl stanoven na den 15. 9. 2013 v 11.08 hod. (č. l. 92 p. v.).

Podle § 233 odst. 2 tr. ř. obecně platí, že jestliže je obviněný na svobodě a byl o konání veřejného zasedání řádně vyrozuměn, lze veřejné zasedání konat v jeho nepřítomnosti. Pokud je však obviněný po takovém řádném vyrozumění o konání veřejného zasedání vzat do vazby nebo nastoupí do výkonu trestu odnětí svobody, může odvolací soud konat veřejné zasedání v jeho nepřítomnosti pouze tehdy, pokud obviněný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává (§ 263 odst. 4 tr. ř.); současně tak nastane důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř., takže obviněný podle § 263 odst. 3 tr. ř. u veřejného zasedání odvolacího soudu obhájce mít musí.

S ohledem na shora uvedené Městský soud v Praze pochybil, když jednal ve veřejném zasedání o odvolání v nepřítomnosti obviněného. Je totiž zřejmé, že obviněný M. K. se v době konání veřejného zasedání odvolacího soudu nacházel počínaje dnem 18. 3. 2013 ve výkonu trestu odnětí svobody, kam nastoupil až poté, co mu bylo dne 6. 3. 2013 doručeno vyrozumění o konání veřejného zasedání o odvolání.

Městský soud v Praze následně nereagoval na to, že z aktuálního opisu z evidence Rejstříku trestů ohledně obviněného a z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 5. 2. 2013 pod sp. zn. 29 T 8/2013, které si pro konání veřejného zasedání sám vyžádal a kterými byl také ve veřejném zasedání proveden důkaz, vyplývalo, že se obviněný K. s vysokou pravděpodobností může nacházet ve výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 29 T 8/2013, a omezil se na konstatování, že vyznění o konání veřejného zasedání bylo obviněnému řádně doručeno.

Pokud by totiž odvolací soud s ohledem na obsah uvedených důkazů učinil dotaz na Centrální evidenci vězňů, zjistil by, že obviněný K. se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody; pokud tak neučinil, nemohl pak ani vyzvat obviněného, aby si sám podle § 38 odst. 1 tr. ř. zvolil obhájce, a současně mu tak ani nedal příležitost k vyjádření, zda se chce veřejného zasedání o odvolání zúčastnit, či zda se této účasti ve smyslu § 263 odst. 4 tr. ř. vzdává.

Odvolací soud tak pochybil nejenom samotným konáním veřejného zasedání bez přítomnosti obviněného, ale zároveň i tím, že obviněný neměl u veřejného zasedání obhájce, ačkoliv ho podle zákona mít musel. Jestliže přesto došlo ke konání veřejného zasedání o odvolání obviněného a ve věci bylo meritorně rozhodnuto, došlo k porušení práva obviněného na obhajobu a byl tak porušen zákon v neprospěch obviněného v ustanoveních § 2 odst. 13, tr. ř. § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. a § 263 odst. 3, 4 tr. ř.

Kromě tohoto porušení procesních práv obv. K. je ovšem usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odvolání obviněného podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítnuto, vadné i proto, že odvolací soud nereflektoval, že v mezidobí po vynesení rozsudku soudu prvního stupně bylo s účinností od 8. 12. 2012 zákonem č. 390/2012 Sb. novelizováno ustanovení § 337 odst. 1 tr. zákoníku, a to tak, že horní hranice sazby trestu odnětí svobody byla snížena ze tří let na dvě léta, a ponechal stávající právní kvalifikaci jednání obviněného podle ustanovení § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, ve znění před novelou zákonem č. 390/2012 Sb., ačkoli nová právní úprava by byla pro obviněného příznivější. Tímto postupem odvolacího soudu byl v neprospěch obviněného porušen zákon v ustanoveních § 254 odst. 1 tr. ř., § 256 tr. ř., § 2 odst. 1 tr. zákoníku a § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, ve znění zákona č. 390/2012 Sb.

Na základě shora uvedených skutečností **navrhuji**, aby Nejvyšší soud

1. podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2013, č. j. 44 To 26/2013 – 213, byl v neprospěch obviněného M. K. porušen zákon v ustanoveních § 256 tr. ř., § 254 odst. 1 tr. ř., § 2 odst. 1 tr. zákoníku a § 337 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, ve znění účinném od 8. 12. 2012, a v řízení jemu předcházejícím rovněž v ustanoveních § 2 odst. 13 tr. ř., § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. a § 263 odst. 3, 4 tr. ř.;
2. podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené rozhodnutí zrušil a aby zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu;
3. a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř. a přikázal Městskému soudu v Praze, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [8 tz 26/2014 – I](#)
[8 tz 26/2014 - II](#)